

Archeo-rapport 60
De archeologische begeleiding aan de pastorie van
Wezemaal

Archeo-rapport 60
De archeologische begeleiding aan de pastorie van
Wezemaal

Colofon

Archeo-rapport 60 De archeologische begeleiding aan de pastorie van Wezemaal

Opdrachtgever:	Kerkfabriek Sint-Martinus Building NV
Projectleiding:	Maarten Smeets
Uitvoering veldwerk:	Maarten Smeets
Auteurs:	Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (behalve figuren 1 t.e.m. 4)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2011, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve gegevens

Naam site:	Pastorie
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Rotselaar
Deelgemeente:	Wezemaal
Adres:	Kerkstraat
Kadastrale gegevens:	Afdeling 3, Sectie A, percelen 458, 459 en 460b
Projectcode:	2010-396
Opdrachtgever:	Kerkfabriek Sint-Martinus, Holsbeeksebaan 8, 3111 Wezemaal Building NV, Welvaartstraat 22, 2200 Herentals
Vergunningsnummer:	2010-396
Naam aanvrager:	Maarten Smeets
Aanvraagdatum:	3 november 2010

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1: Inleiding en situering	p. 2
Hoofdstuk 2: Werkmethode en resultaten	p. 5
Hoofdstuk 3: Besluit	p. 7
Bijlagen	p. 8
Bijlage 1: Fotoinventaris	p. 9

Hoofdstuk 1 Inleiding en situering

Naar aanleiding van de restauratiewerken aan de pastorie van Wezemaal (fig. 1) legde Ruimte & Erfgoed een archeologische begeleiding van de werken op. Bij de restauratie werd immers voorzien om de gracht, die aan de voor- en zijkant van het complex aan het inkalven was, te beschoeien. Hiervoor moest de gracht geruimd en vervolgens gedempt worden.

De archeologische begeleiding werd door hoofdaannemer Building NV toevertrouwd aan Studiebureau Archeologie bvba.

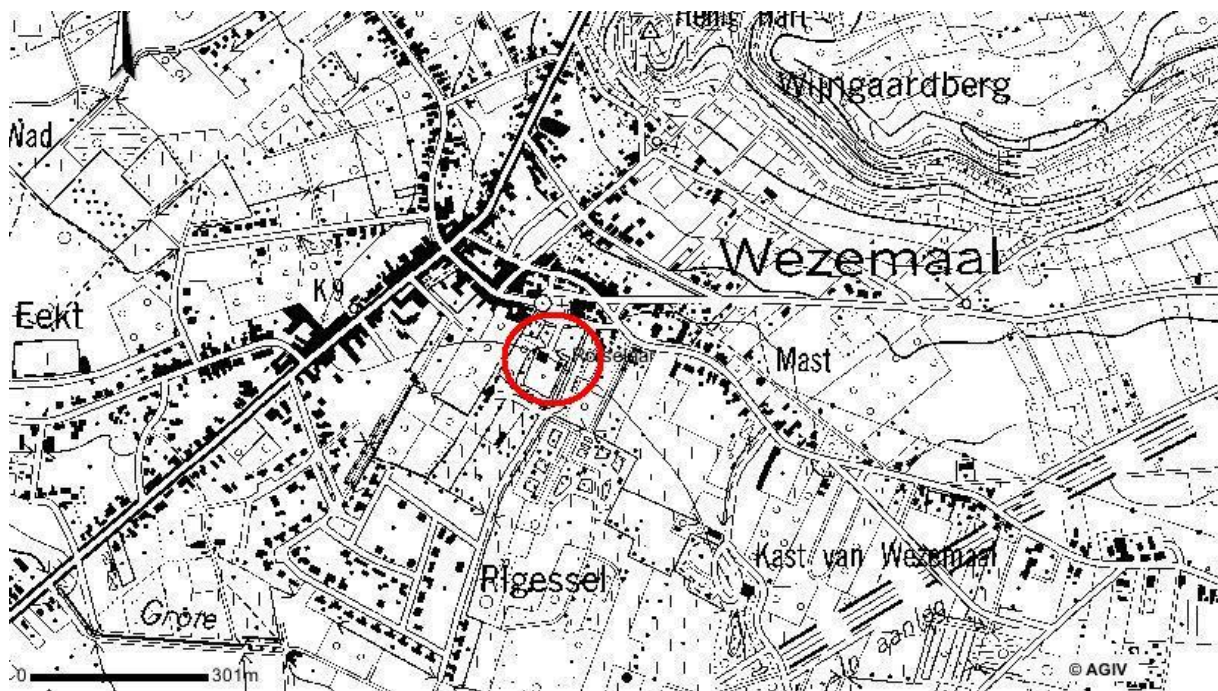

Fig. 1: Uittreksel uit de topografische kaart met aanduiding van het projectgebied.

De pastorie van Wezemaal bestaat uit een omgracht dubbelhuis uit het einde van de 17de eeuw. In de loop van de 18de eeuw vinden grondige aanpassingswerken plaats. Het gebouwencomplex en de tuin zijn omwald.

In de onmiddellijke omgeving staan 4 vindplaatsen aangeduid (fig. 2) in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI). CAI 3312 is de laatmiddeleeuwse Sint-Martinuskerk. Ook uit de late middeleeuwen zijn CAI 1272 (begijnenconvent) en CAI 3311 (kasteel van Wezemaal). De pastorie zelf is ook opgenomen als CAI 3313 en is onder andere ook te zien op de laat 18de-eeuwse Ferrariskaart (fig. 4).

Het projectgebied (fig. 3) is gelegen binnen de bebouwde zones (OB), maar grenst aan een matig (Ldc) tot natte (Lec) zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont en een sterk gleyige kleibodem zonder profiel (Eep).

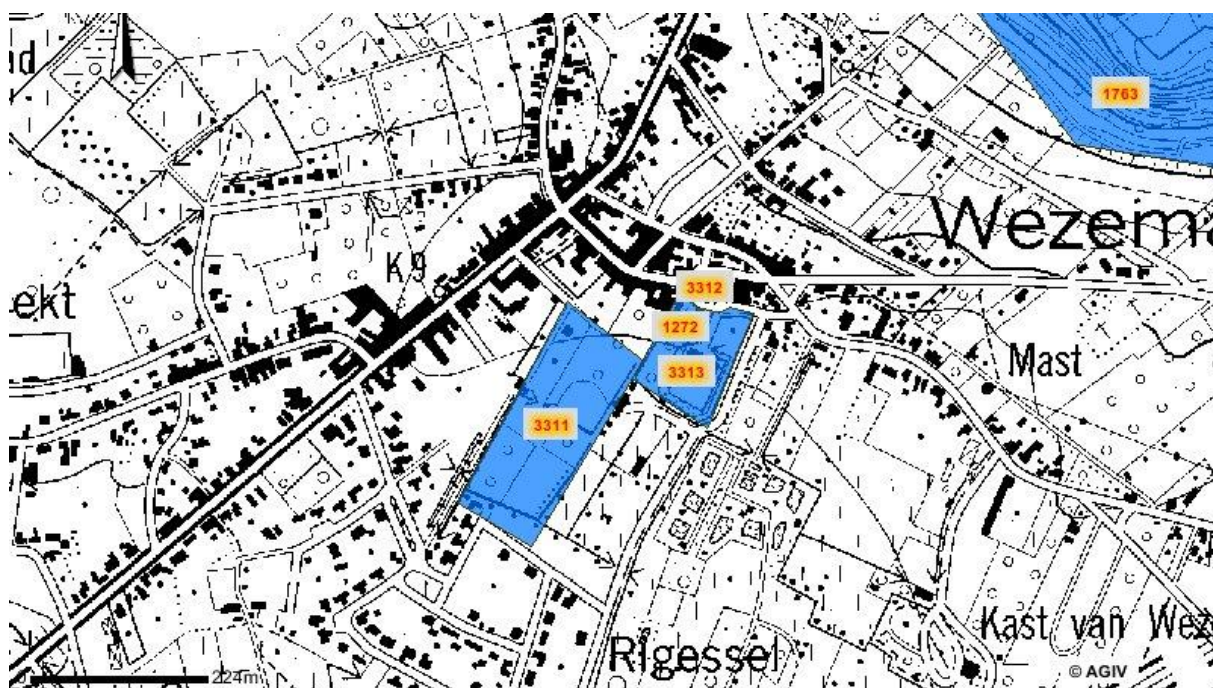

Fig. 2: Uittreksel uit de CAI.

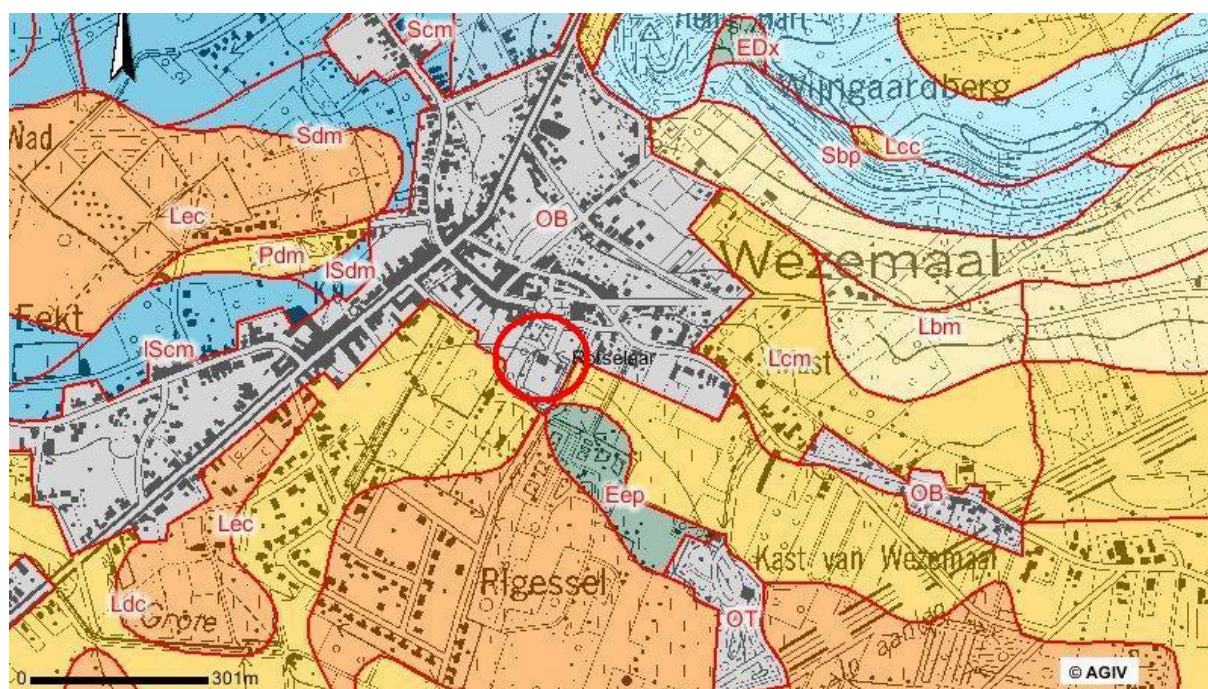

Fig. 3: Uittreksel uit de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 4: Uittreksel van de Ferrariskaart.

Hoofdstuk 2 Werkmethode en resultaten

Het archeologische onderzoek bestond er aanvankelijk uit om vier proefsleuven te graven in de bestaande gracht om zo een beter beeld te bekomen op het oorspronkelijke grachtprofiel en om eventueel relevante archeologische lagen te detecteren.

Ten gevolge van de hoge grondwaterstand en de constante toevoer van nieuw (regen)water, ondanks aanhoudende pogingen het water weggepompt te krijgen, bleek het echter niet mogelijk de gracht volledig droog te pompen (fig. 5). Ruimte & Erfgoed en Winar beslisten daarop de proefsleuven in de gracht niet uit te voeren. Eventuele waarnemingen tijdens het ruimen van de gracht konden wel nog archeologisch geregistreerd worden, maar tijdens enkele bezoeken op de werf konden geen archeologisch relevante sporen vastgesteld worden.

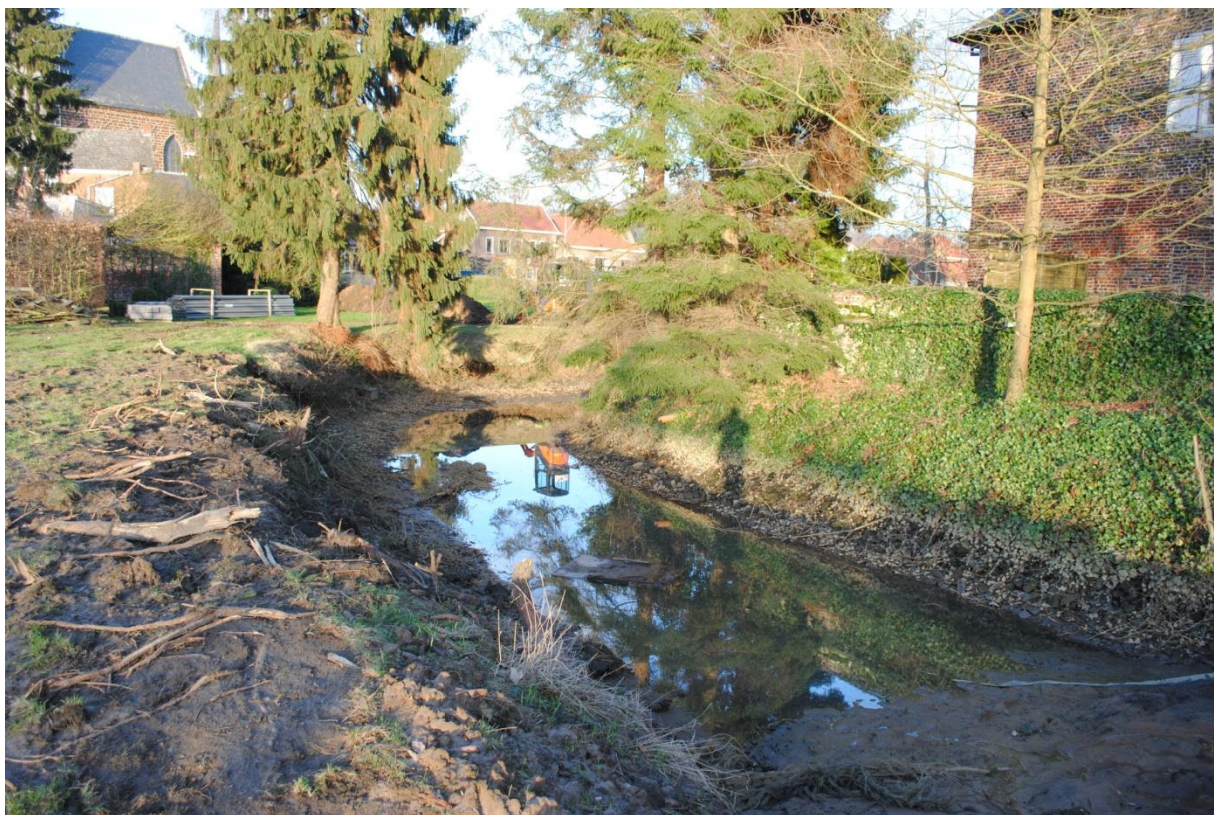

Fig. 5: Zicht op de gracht die ondanks het pompen niet droog te leggen viel.

Er werd door Ruimte & Erfgoed opgelegd een kleine leidingensleuf tussen de straat en de pastorie die doorheen de tuin liep wel archeologisch te begeleiden, maar doordat de aannemer deze sleuf, ondanks eerder gemaakte afspraken, reeds had uitgevoerd (en zelfs al weer gedeeltelijk had opgevuld) was het ook hier niet mogelijk relevante archeologische sporen te detecteren (fig. 6). Na overleg met Ruimte & Erfgoed werden geen bijkomende werken meer gevraagd (eventueel opnieuw openleggen van de sleuf) in de zone van de leidingensleuf.

Wel kon worden vastgesteld dat er zich ter plekke een zeer dikke laag teelaarde bevond, zodat het de verwachting is dat de werken aan de leidingensleuf geen eventueel aanwezig archeologisch patrimonium hebben vernietigd.

Fig. 6: Zicht op de reeds uitgevoerde leidingensleuf.

Hoofdstuk 3 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het *Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium* van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003) en 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch begeleiding gevraagd om eventuele archeologische sporen te detecteren, te registreren en te interpreteren. Ten gevolge van de zeer natte toestand op het terrein bleek onderzoek in de gracht niet mogelijk en anderzijds werd de leidingensleuf tussen de straat en de pastorie uitgevoerd zonder archeologische begeleiding.

Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door het Ruimte & Erfgoed.

Ondanks het vrijgeven van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003 en 10 maart 2006 (BS 08.06.1999, 24.03.2003 en 07.06.2006)
- en het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 23 juni 2006

van toepassing, meer bepaald de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Fotoinventaris

Foto Nr.	Aard
2010-396-001	Leidingensleuf
2010-396-002	Leidingensleuf
2010-396-003	Leidingensleuf
2010-396-004	Leidingensleuf
2010-396-005	Leidingensleuf
2010-396-006	Leidingensleuf
2010-396-007	Leidingensleuf
2010-396-008	Leidingensleuf
2010-396-009	Leidingensleuf
2010-396-010	Gracht
2010-396-011	Gracht
2010-396-012	Gracht
2010-396-013	Gracht
2010-396-014	Gracht
2010-396-015	Leidingensleuf
2010-396-016	Gracht
2010-396-017	Gracht
2010-396-018	Algemeen zicht